

Intermitència cultural i precarietat estructural: els límits laborals del treball artístic

Publicat per [Interacció](#) [1] el 11/07/2018 - 17:47 | Última modificació: 06/05/2026 - 13:54

El document d'Iciar Alzaga Ruiz analitza comparativament el model francès dels *intermittents du spectacle* i el sistema espanyol de contractació temporal dels artistes en espectacles públics, situant el debat en el marc de la jurisprudència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea. El text parteix d'una constatació clara: el treball cultural funciona sovint sobre una temporalitat estructural que els ordenaments laborals han intentat regular sense resoldre del tot les tensions entre flexibilitat productiva i protecció social.

L'estudi mostra com el model francès ha desenvolupat una arquitectura específica per reconèixer la discontinuïtat pròpia de moltes professions culturals. El règim dels *intermittents* combina contractació temporal reiterada amb mecanismes de cobertura d'atur adaptats a les trajectòries fragmentades del sector cultural. Aquesta singularitat no es presenta com una excepció marginal, sinó com el reconeixement institucional que la producció cultural funciona sovint amb lògiques de projecte, temporalitat i alternança entre períodes d'activitat i inactivitat.

El text també evidencia els límits d'aquest model. La flexibilitat contractual francesa ha generat debats recurrents sobre l'abús de la temporalitat i sobre la fragilitat laboral de molts treballadors culturals. La jurisprudència europea hi apareix com un element central perquè obliga a justificar objectivament la successió de contractes temporals i reforça el principi segons el qual la contractació indefinida hauria de continuar sent la forma ordinària de relació laboral.

En el cas espanyol, l'autora descriu un sistema caracteritzat per una elevada taxa de temporalitat, una regulació parcialment desajustada respecte a les especificitats del treball artístic i una protecció més feble davant la discontinuïtat laboral. El document assenyala especialment les dificultats dels treballadors fixos discontinus, la baixa indemnització dels contractes temporals i la manca d'un marc integral que articuli ocupació cultural i protecció social.

Més enllà del debat jurídic, el text resulta rellevant perquè obliga a llegir el treball cultural com una qüestió estructural de política cultural. Les formes de contractació no són només instruments laborals: condicionen la sostenibilitat de les trajectòries professionals, la capacitat de permanència en el sector i, en última instància, el tipus d'ecosistema cultural que es pot sostenir. El document ajuda a entendre que la precarietat no és únicament una conseqüència econòmica del sector cultural, sinó també l'efecte de determinades decisions normatives i institucionals sobre què es considera ocupació estable, excepcional o assumible dins la cultura.

Referència

Alzaga Ruiz, I. (2018). *Estudio comparado entre el modelo intermitente francés y el modelo español de contratación temporal de artistas en espectáculos públicos en el marco de la doctrina emanada del Tribunal de Justicia de la Unión Europea* (Documento de Trabajo 19/2018). Fundación Alternativas.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Publicacions acadèmiques

Categories: Recursos i publicacions

Etiquetes: treball cultural i professionals

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: polítiques culturals

Etiquetes: economia de la cultura

Etiquetes: recerca cultural

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2018/intermitencia-precarietat>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/4c895221d2caa7438201e3b4ef6b0b0c.pdf>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/7688>